

"PIED DE CUVÉE" STARTERKULTUR (PDC) – Bruno Demeutres protocol (version 2.0)

Uddrag fra bogen "Le Champagne de la Tradition à la Science" (Bruno Demeutre).

PROTOKOL FOR FREMSTILLING AF "PIED DE CUVÉE" STARKULTUR FOR OPSTART AF 2. GÆRING PÅ FLASKE - METODE TRADITIONELLE CHAMPINOISE ELLER PÅ TRYKTANK – CHARMATMETODEN (SPEIDEL FUSTAGE 50 L)

Protokol til 50 L (0,5 hL) basisvin 2. gæring adaptation.

Akklimatisering/Adaptation af tørgær (IOC 18-2008, Lalvin DV10, EC1118, IOC Fizz, IOC Fizz+, IOC BIO, Lalvin C)

Fase 1 – Dag1: 6-10 timers gær akklimatisering ved 35-25 grader Celcius:

0,75-1,5 gram tørgær rehydreres over 20-30 min i **200 mL** rent lunkent vand (35-40 grader).

Opløs **0,75-1,5 gram IOC Hydra PC** i **20 ml** lunkent vand og tilsæt dette halvvejs under rehydreringen (10-15 min)

Derefter tilsætter **30 mL IOC Sucraisin MRC** (843,8 g/L sukker) svarende til ca 25 gram sukker, plus 0,5 gram

Fermaid K komplet gærnæring eller lignende, f.eks. **IOC Vitistart**

Startkoncentrationen af sukker er 25 gram i 250 mL svarende til **10% w/v sukker**. **Slut-ethanol < 5,06% vol**

NB: Densiteten vil på et døgn falde fra 1,040 til 1,025-1,015.

(Alternativ uden IOC Hydra PC: 220 mL vand plus 30 mL **Sucraisin MRC** (843,8 g/L rectificeret druesukkeropløsning))

En ALTERNATIV direkte inoculationsmetode.

- IOC 18-2007: 25 g/100 L anvendt direkte (5×10^6 /mL), eller 15 g/100L med adaptation 24 timer (10-30 °C, <15%v

- IOC Fizz/Fizz+: 25 g/100 L anvendt direkte (5×10^6 /mL), eller 15 g/100L med adaptation 24 timer (10-30 °C, <15%v

- Lalvin C: 25 g/100 L anvendt direkte (5×10^6 /mL), eller 15 g/100L med adaptation 24 timer (10-35 °C, <17%v

- Lalvin EC1118: 25 g/100 L anvendt direkte (5×10^6 /mL), eller 15 g/100L med adaptation 24 timer (10-35 °C, <18%v

Fase 2 -Dag 2 og 3: 2 dages gær starterkultur adaptation ved 20 grader Celcius:

De **250 mL** akklimatiseringsopløsning tilsættes **900 mL BASISVIN** (11% vol) plus **133,3 mL IOC Sucraisin** (843,8 g/L) samt **216,7 mL vand** plus **0,50 g Fermaid K** eller lignende komplet gærnæring. **Total volumen er 1,5 L** Pied de Cuvee starterkultur med 133,3 ml Sucraisin svarende til en startsukskerstartkoncentration på 112,5 g/1.5 L = 7,5 % w/v (=3,78% vol), hvilket vil svare til en samlet **slut-alkohol% på 0,84 + 6,60 +3,78 < 11,2% vol**

NB: Densiteten vil falde fra 1.025 til ca. 988/995.

(Alternativt: 250 mL akklimatiseringsopløsning tilsættes 900 ml BASISVIN, 216,7 mL vand samt 133,3 mL **IOC Sucraisin MRC** (843,8 g/L rectificeret druesukker) samt 0,5 gram **IOC Activit** komplet gærnæring)

Model 2: Fase 2 Dag 2 og Dag 3. 1-2 dages starterkultur adaption ved 20 grader Celcius

167 ml akklimatiseret starterkultur tilsættes 600 ml BASISVIN (10-11% vol) plus 89 ml IOC Sucraisin samt 144 ml vand plus 0,33 gram Fermaid K. **Total volumen er 1000 mL (3% svarer til 33 L**

Model 3: Fase 2 Dag 2 og Dag 3. 1-2 dages starterkultur adaption ved 20 grader Celcius

125 ml akklimatiseret starterkultur tilsættes 450 ml BASISVIN (10-11% vol) plus 67 ml IOC Sucraisin samt 108 ml vand plus 0,25 gram Fermaid K. **Total volumen er 750 mL (3% svarer til 25 L**

Model 4: Fase 2 Dag 2 og Dag 3. 1-2 dages starterkultur adaption ved 20 grader Celcius

83 ml akklimatiseret starterkultur tilsættes 300 ml BASISVIN (10-11% vol) plus 45 ml IOC Sucraisin samt 72 mL ml vand plus 0,17 gram Fermaid K. **Total volumen er 500 mL (3% svarer til 17 L**

Model 5: Fase 2 Dag 2 og Dag 3. 1-2 dages starterkultur adaption ved 20 grader Celcius

62,5 ml akklimatiseret starterkultur tilsættes 225 ml BASISVIN (10-11% vol) plus 33,3 ml IOC Sucraisin samt 54,2 ml vand plus 0,13 gram Fermaid K. **Total volumen er 375 mL (3% svarer til 12,5 L)**

Model 6: Fase 2 Dag 2 og Dag 3. 1-2 dages starterkultur adaption ved 20 grader Celcius

25 ml akklimatiseret starterkultur tilsættes 90 ml BASISVIN (10-11% vol) plus 14 ml IOC Sucraisin samt 22 ml vand plus 0,05 gram Fermaid K. **Total volumen er 150 mL (3% svarer til 5 L)**

Fase 3-Dag 4: Starterkultur på 1.5 L tilsættes 50 L basisvinen under omrøring.

De 50 L BASISVIN tilsættes 24 g/L (6 bar) = **1,2 kg sukker**, som opløses 100% ved omrøring. Alternativt kan tilsættes 1200/843,8 = **1,422 L IOC Sucraisin MRC**. Den 1,5 L starterkultur vil indeholde 60-90 millioner gærceller/mL og tilsættes direkte til 50 L BASISVINEN, hvilket vil give en ca.3% gærsuspension med ca. 1.8-2.7 million gærceller/L.

Som forebyggelse mod bøkser kan tilsættes 10 mL/50 L basisvin **IOC Solution ST** (dosis på 20-40 mL/hL) L Der tilsættes ekstra **Fermaid-K (Lallemand) med 12,5 gram/50L** (Lallemand), Nutrivit, Nutrisal (VinoFerm), **Activit (IOC), Phosphates Titres (IOC)** eller DAP efter forskrift fra leverandørerne.

Desuden tilsættes riddlingsmiddel 30-40 mL/50L (bruges ikke ved Charmatmetoden) , enten **IOC Clarifiant XL/IOC Clarifiant S (ved økologisk)** eller **Erbslöh CompactLees (Sekt Klar)** – omrystes omhyggeligt før udtag – og blandes omhyggelig i BASISVINEN ved MT inden flaskefyldning (skal holdes i suspension ved konstant omrøring)

Fase 4: BASISVINEN nu tilsat starterkulturen tappes hurtigst muligt under konstant omrøring på flaske for at undgå mindst muligt oxidation eller 2. gæring på tryktank (Charmatmetoden)

Der kan evt. præventivt for at forebygge oxidation tilsættes **IOC/Laffort Ammonium-Bisulfit 150g/L** til starterkultur/basisvin suspensionen, f.eks. i en fortynding 1:1400-1:7000, svarende til højst 35 ml/50 L. *(Alternativt: En 10 % w/v opløsning af KMS kan afvendes (100 gram/L i vand, eller 10 gram/100 mL) som KMS stocksolution og anvendes 1:1000 fortyndet til konservering af hvidvin før flaskning, svarende til 100 ml pr. 100 L Vin, eller i Basisvin til mousserende 2. gæring med KUN 25 mL 10 % KMS stocksolution til 100 L basisvin)*

Det er MEGET vigtigt at holde basisvinen med gær starterkulturen tilsat under stadig omrøring for at holde både gæren og riddlingsmiddel i jævn suspension under tapningen på champagneflasker.

Kronekapsler 29 mm med stor eller lille bidule monteres hurtigst muligt efter tapningen, og Kapselpåsætningen bør kontrolleres med "Bague de Controle" (Pelliconi): 31.5 mm/31,7 indre diameter. Anvendt kun CIVC certificerede ægte champagneflasker ved flaskegæring som vejer 835 gram-75 cL (ECOVA) eller 900 gram-75 cL (Grand Cru), aldrig lettere carboniserings-, cider- eller ølflasker (på 620-480 gram), som ikke passer til standard kronekapsler med bidule, ellers vil kapslerne kunne springe af ved det høje tryk på 5-6 bar.

Carl-Henrik Brogren, VinoSigns, Copyright Marts 2024